

цінностей світу. Спроби визначити соціальне призначення держави робилися в різні історичні епохи. Так, Платон і Арістотель вважали соціальним призначенням будь-якої держави твердження моральності. Сучасні погляди на соціальне призначення держави визначаються деякими об'єктивними умовами: по-перше, держава все більше перетворюється на орган подолання соціальних протиріч у суспільстві; по-друге, у діяльності держави відбувається орієнтація на загальнодемократичні інститути і принципи, наприклад, принцип поділу влади; по-третє, змінюється роль держави на міжнародній арені: у зовнішній політиці серйозна увага приділяється взаємним поступкам, розумній домовленості з іншими державами [1]. Отже, сучасна держава – це результат зміни менталітету прийняття ними не тільки колишніх традицій держави, але використання загальнолюдських цінностей, врахування змін, що відбувається у світі.

Література

1. Соціальне призначення держави. URL: https://stud.com.ua/33135/pravo/sotsialne_priznachennya_derzhavi
2. Шестопалова Л.М. Теорія права та держави. URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Edu/ForStudents/TheoryLawState/State/Essence/Core.html>
3. Соціальна держава та роль соціальної політики у її формуванні. URL: <https://buklib.net/books/35837/>
4. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-1553.html>

УДК 331.107(043.2)

Деречина П.О., Оверчук О.М., здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Варава І.П., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Демократія – це політичне явище, яке перебуває в постійному розвитку та вдосконаленні, воно ніколи не відставало від соціальних змін. Більше того, сьогодні сучасна демократія все ще є однією з найпоширеніших категорій в політичній науці і досі не отримала загальної концепції. Тому ми використовуємо лише найбільш часто вживані вирази демократії в політичній науці – пряма, представницька, класична, а також демократичні поняття: свобода, плюралізм, еліта, маса, рівність, розвиток, захист, участь, вибори, представництво, референдум. Існує марксистська, буржуазна, та, навіть, тоталітарна демократія.

Демократія західного зразка сформувалася з ліберальної політичної системи і успадкувала її основні організаційні принципи: конституціоналізм, поділ влади, а також такі цінності, як індивідуальна воля, права людини, автономія меншості й т.д. Оцінки й назви сучасної демократії є неоднозначними. Її часто називають плюралістичною, оскільки вона базується на не існуючій раніше різноманітності суспільних інтересів (економічних, соціальних, культурних, релігійних, групових, територіальних та інших) і форм їхнього вираження (політичних партій, асоціацій і об'єднань, суспільних систем, громадських ініціатив і т.д.). Також, незважаючи на основну спільність із класичною ліберальною політичною системою, сучасна демократія істотно відрізняється від неї. Її головні особливості визначаються тим, що вона будується на синтезі різних ідей, концепцій і форм організації, намагається поєднати традиційні ліберальні цінності з ідеями, запозиченими у соціалістичного, християнського, комуністичного й іншого рухів, ураховує нові реалії постіндустріального суспільства [1].

Проблеми сучасної демократії потребують особливої уваги з боку теоретиків і практиків у посткомуністичних країнах. Таким країнам доводиться не лише долати інерцію попередньої недемократичної практики, але й, за влучним висловом Ж.-Ф. Ревеля, впроваджувати зразки демократії з суттєвими вадами, шляхи подолання яких не знайдені навіть країнами з тривалим демократичним досвідом. У результаті процес демократизації значно затягується, а відсутність адекватних відповідей на проблеми, що його супроводжують, призводить до перманентних «криз» демократії та неможливості задовольнити усі очікування від її ідеального образу [2, с. 51].

Як говорив видатний політолог і соціолог С.М. Ліпсет: «Демократія в складному суспільстві може бути визначена як політична система, що забезпечує регулярну конституційну можливість зміни урядовців, і соціальний механізм, що дозволяє максимально великій частині населення впливати на прийняття основних політичних рішень, шляхом вибору між претендентами на зайняття політичних позицій». Із цього визначення випливає, що принцип реалізації влади народу в сучасних умовах формалізується за допомогою наступних інститутів: 1) виборність органів державної влади та місцевого самоврядування; 2) безпосереднє волевиявлення громадян (референдуми, плебісцити, електронна демократія); 3) принцип підзвітності та громадського контролю [3, с. 221-228].

Демократія, особливо сучасна, не є досконалою, а її розвиток супроводжується ризиками та невизначеностями, було б неправильно говорити про актуальність інших способів організації та здійснення влади. Натомість, доцільним є пошук шляхів розв'язання основних проблем,

властивих демократичному процесу, та підкреслення важливих переваг демократії. Політична теорія та практика пропонує різні підходи до цього завдання. Наприклад, один із них називають «реалістичним», який не передбачає активного втручання у демократичний процес для розв'язання існуючих проблем, оскільки вважає їх природними і такими, що не ставлять під сумнів основні демократичні принципи. Ще один підхід є більш «ідеалістичним», спрямованим на максимально можливе наближення до демократичного ідеалу шляхом зменшення ролі представницької системи [2, с. 54].

З вищевикладеного можна зробити висновок, що демократія – це не статичний стан, а процес, який постійно розвивається на основі принципів, проблем та висвітлення демократичної системи, постійно вдосконалюється пропорційно рівню розвитку суспільства. Сучасним демократіям притаманно громадське рішення на всіх рівнях, але реалізація відбувається через представництва та установи, де працюють професійні політики та менеджери тощо.

Література

1. Сучасна демократія й проблеми її становлення. URL: https://pidru4niki.com/12631113/ekonomika/suchasna_demokratiya_problemi_stanovlennya
2. Андрійчук Т. Сучасна демократія: проблеми та перспективи розвитку. *Політичний менеджмент*. 2012. № 4-5. С. 50-57.
3. Долженков О.О. Сучасна демократія: проблеми та перспективи. *Актуальні проблеми політики*. 2015. С. 221-228.

УДК 341.12(043.2)

Заставнюк А.О., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: **Макеєва О.М.**, к.ю.н., доцент

НАУКОВИЙ ТЕКСТ У ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

У юриспруденції питання досконалості наукового тексту належить до актуальних, оскільки низка важливих питань, проблемних аспектів піднімається у науковому викладі, які стосуються правових норм, застосування законів у теоретичній та практичній площині.

У цьому дослідженні виникає потреба з'ясувати призначення юридичного тексту та його роль у комунікативному впливі.

На нинішньому етапі в Україні міждисциплінарні дослідження юриспруденції і лінгвістики значно активізувалися, оскільки ці науки інтегруються та взаємозалежні. Це підтверджують наукові напрацювання